

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală.
Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 29.

Obiceiul de a critica.

Intr'un studiu interesant, făcut de dl. locot.-colonel G. Ursachy din intendanță, găsim o descriere foarte nostimă despre obiceiul Românului de a critica tot ce-i iese în cale. Reproducem după „V. Naț.” partea în chestiune.

„Românul e născut poet”, zice o zicătoare.

„Românul e născut critic”, am putea zice mai cu drept cuvînt, căci *Românul critic* este un tip grozav de răspîndit.

Inadevăr, din multe calități pe care le posedă Românul — exceptînd cîteva de mică importanță precum *munca, ordinea, economia* — cea mai dezvoltată calitate cu care-i înzestrat, este spiritul său critic.

E un dar pe care i-l-a hărăzit creatorul, așa cum de pildă i-a plăcut să hărăziască pe pasări cu aripi, pe pești cu solzi, sau pe pisică cu ghiare.

Nu da oricărui Român să-ți conceapă o treabă pe care un străin o face lingă el, în țara lui, subț nasul său; nu-i cere să conducă chiar o treabă concepută de alții, căci o dă de rîpă imediat; nu-i pretinde ca prin muncă preșverentă și prin economie rațională, să-și agoniască mijloace cu cari să-și îndoiască producțiunea muncii sale, toate aceste sînt poate la unii peste puterile lor.

Dă însă, oricărui Român, să-ți critice

o instituție, o afacere, un om chiar, și vei vedea de ce este capabil!

Aci e în elementul său! fără multă bătae de cap, fără a cerceta, fără a compăra, fără nicio cunoștință asupra chestiunii, el printr'un fel de revelațiune divină, printr'un fel de intuiție, e stăpîn imediat pe materie, cunoaște perfect chestiunea pusă în discuție: lege, instituție, afacere, pe omul adus înaintea sa. În cîteva minute nimic n'a mai rămas, praf s'a ales de instituție, de afacere, ear bietul om zace zdrobit subț călcîiul criticeii sale.

Acest dar particular cu care este înzestrat Românul nostru și de care dînsul face, natural, uz cît poate mai mult, îl vedem pus în evidență zilnic; el îmbrățișează totul și toate: politică, finanțe, justiție, artă, literatură; el străbate până în armată: pe cîmpul de instrucție, biurouri; la lucru sau în repaus, spiritul critic n'are odihnă, el se exercită asupra vorbelor, actelor, faptelor și chiar asupra intențiunilor camarazilor, autorităților și mai ales ale superiorilor.

N'avem nevoie să insistăm, aceste sînt lucruri arhicunoscute, totuși povestirea unui fapt real de observație va învedera și mai bine această stare de lucruri.

În anul 1886, decurînd ieșit de pe băncile școlii, am fost însărcinat de manutanța centrală, unde făceam serviciul, cu primirea unei cantități de grîu, cumpărată de minister dela un proprietar din județul D.

Nu cunoaștem nici pe proprietar, nici localitatea.

Plecat d'acasă cu trenul de seara, am ajuns pe înopate în gara T. unde mă aștepta trăsura proprietarului.

În timpul drumului, fiind întuneric, nu putusem observa nimic; la intrarea în curte, însă, băgai de seamă că casa proprietății era o construcție veche și că înloc să urci cîteva trepte pentru a intra, trebuia dimpo-trivă, să coborî.

Inschimb, însă, interiorul se prezinta cît se poate de bine.

În centru se aflau așezate pe suporturi mai multe șei de călărie, din cari cîteva pentru dame; în cuere puști de vînătoare, cornuri, tolbe, etc., dovediau că castelanii iubiau șporturile.

În suflagerie lume multă era adunată împrejurul uuei mese bogate, încărcate cu toate bnnătățile; numeroși musafiri veniți de pela oraș pentru tradiționala petrecere la boerii dela țară.

Poftit și eu a lua loc la masă, timp de patru ceasuri (dela ora 8 la 12 de noape) am asistat la cea mai interesantă discuție pe care poate avea ocazie s'o audă un tînăr, fără experiență, fără cunoștinți de oameni și de lucruri.

Discuțiunea era generală, dar dirijată și susținută de stăpînul casei, proprietarul moșiei.

Subiectul era starea de înapoere în care se găsia țara noastră, față de țările

FOILETON.

Bila roșie.

Novela istorică de Mark Twain.
Tradusă de **Eutimius Iovanel.**

Evenimentul acesta s'a întîmplat pe timpul lui Cromwell. Cel mai tînăr colonel al republicii era colonelul Mayfar, pentru că el abia împlinise 30 de ani. Totuși nu era tînăr în oaste, deoarece încă în etatea de 17 ani și-a început cariera și în mai multe lupte sîngeroase, cu sabia în mînă, și-a cîștigat renume. Acuma însă l-a ajuns nenorocirea; o ceață deasă s'a așezat peste norocul lui.

Semi-obscuritatea serii de eamnă s'a lăsat peste oada în care, cu femeia sa împreună, se jeluia spunîndu-și unul altuia toată durerea inimii ce o simțiau, și n'sfirșit obosiți de suferințe, priviau tăcuți și gînditori la flacăra focului din sobă, care ardea pîlpăind... Singura lor mîngăiere era mica și drăgălașa copilă de 4 ani: Abby, pe care amîndoi o iubiau nespuse de mult. Tocmai pe dînsa o așteptau spre a o săruta înainte de a merge la culcare.

Colonelul zise soției sale:

— Șterge-ți lacrimile și apasă-ți durerea pentru voea ei, să nu vadă că sîntem nefericiți.

— Dupăcum dorești, scumpul meu, — răspunse femeia tristă.

— Și să răbdăm cu pace totul ce ne dă Dumnezeu pentru că sîntă e voința Lui, și orce ne va orîndui El, ne va fi spre bine.

— Ne va fi spre bine!... Oh, știu, că ne va fi spre bine, dar eu tot zic: „Fie voea Ta!”

— Nu pot... și nefericita femeie izbucni într'un hohot de plîns desperat.

— Pst, ingerul meu!... Abby e deja aici. Blonda fetiță, în haina sa de noapte, alergînd înlăuntru, se sui iute pe genunchii tatălui ei... Colonelul a sărutat-o ferbinte și cu pasiune odată, de douăori, de treiori...

— Oh, tată!... dece așa tare?... Vezi, mi-ai respirat detot părul!

— Ah, sărmana mea fetiță, te compățimesc foarte!... Dar mă erți, dragă, nu-i așa?

— Da, te ert!... Dar tu te-ai căit de ce-ai făcut?... Numai eu gîndesc serios, nu din glumă!

— Ei, vezi, că eu într'adevăr mă căiesc! — răspunse colonelul și, acoperindu-și fața cu palmele, se făcea că plînge.

— Oh, tată... te rog, nu plînge!... Eu n'am voit... nu așa am gîndit!... Te-am ertat deja!

Fetița gîndind că colonelul într'adevăr plînge, voi să-i depărteze minile de pe obraz, ca să-i sărute fața... dar într'aceasta observă că colonelul ride numai de după degete.

— Ah, tu tată rău! — zise fetița. — Acuma te las aici și mă duc la mama, și-ai bătut joc de mine!

Zicînd acestea, voi să plece, dar colonelul o îmbrățișă și mai strîns și i-a zis rugător:

— Nu te duce, Abby... Adevărat că am fost rău, dar mă căiesc că am glumit cu tine... Vezi, acuma într'adevăr plîng... Sărută-mă... așa, iubită... și mă eartă: vezi, și o să-ți regulez pep-tenul și părul tău frumos... și ca pedeapsă voi împlini tot ce tu poruncești.

Fața fetei se insenină, ca cerul unei zile de Mai... și așezîndu-se în brațele colonelului, lingușitoare îi îmbrățișă grumazul și, rugîndu-l frumos, zise:

— Așadară, povestește-mi!

... Pst! ce s'aude?

Tata și mama reținîndu-și respirația ascultau... Decătre fereastră s'apropiau pași, cari dînce-înce se auziau tot mai tare, tot mai tare... acum ajunseră la fereastră... după aceia se depăr-tară mereu, s'auziau tot mai încet și însfirșit se perdură în zgomotul vîntului de eamnă.

Părinții respirară mai ușurați și colonelul întorcîndu-se către fetiță, zise:

— Vrei o poveste, dragă?... frumoasă, în-velitoare, nu-i așa?

— Nu, tată: înspăimîntătoare... Doica mi-a spus că nu e bine să ascult tot povești frumoase, învelitoare... și mi-a mai spus, că oamenilor nu le merge bine întotdeauna... E adevăr asta, tată?... Doica mi-a spus.

Mama a suspinat adînc aducîndu-și aminte de nenorocirea care i-a ajuns; tatăl însă cu o voce blîndă îi răspunse zimbînd...

— E adevăr, iubită. Viața cîteodată e dure-roasă... dar trebuie să răbdăm cu pace și năcazul.

— Oh, atunci spune-mi o poveste dure-roasă, tată!... Așa poveste înfiorătoare spune, ca să plîngem toți cașicum pe noi ne-ar ajunge o nenorocire... Mama însă să mă prindă de mînă, ca să nu mă tem așa de tare dacă va fi povestea foarte înspăimîntătoare... Acuma, tată, poți începe... (Va urma)

străine — pe cari proprietarul se vedea că le vizitase — se criticau toate ramurile de activitate: agricultură, industrie, îmbunătățirea rasei vitelor, instituții financiare, toate branșele activității publice și incapacitatea celor chemați a-le conduce.

Asupra fiecărei chestiuni d. X., proprietarul moșiei, exprima cunoștinți adânci; pentru fiecare nevoie de ordin moral sau material, dînsul avea soluțiuni admirabile.

Neputînd a lua parte la discuție, ca străin și ca mai tînăr, nefiind nici în curent cu detaliile chestiunilor puse în discuție, tot timpul m'am mărginit a asculta și reflecta.

— În chestiunea cutare? N'am spus eu ce măsuri ar fi trebuit luate? Nu m'a ascultat, și... eată rezultatul.

La oarele 12 de noapte, cînd a încetat discuția, d. X. era pentru mine un *om mare!* Și, nedumerit, mă întrebam cum se face că un asemenea om nu este chemat pentru a pune în serviciul țării sale, atîtea cunoștinți și atîtea aptitudini!

A doua zi dimineața m'am dus cu domnul X. la magazie pentru a vedea grîul,

Magazia era... un pătul vechiu de porumb, aplecat într'o parte și susținut ca să nu cadă, de numeroase propte.

Pentru ca grîul să nu curgă printre nuele, pătulul era lipit cu lut pe dinlăuntru.

Aci, din cauza lipsei de spațiu, grîul era grămădit pe o înălțime de peste patru metri și, deci, expus a se încinge, neputînd fi dat la lopată. Dintr'o aruncătură de ochi am bănuit aceasta și, înadevăr, introducînd sonda, am scos grîul încins, mucegăit.

Plin de mirare, întreb pe domnul X. cum de a grămădit astfel grîul într'un mic pătul de porumb și cum se face că n'are o magazie specială pentru grîu.

La aceste întrebări domnul X., cam încurcat, mi-a răspuns că e decis la anul să construiască o magazie.

Ce decepție! Omul care cunoștea toate nevoile țării, care indica remedii la toate relele, care dădea așa de bune consilii, dl. X. n'avea o magazie pentru păstrarea grîului!

Și era proprietarul moșiei!

Astăzi nimic n'a mai rămas pe urma domnului X., dînsul mort, moșia s'a vîndut; străinii sînt stăpîni.

Și cînd îți arunci privirea pe bogatul pămînt al țării românești, pe întinsele îmbelșugate moșii, pe cari le stăpînesc astăzi străinii; cînd vezi activitatea desfășurată în comerț, în industrie, în exploatarea bogățiilor de pe solul și sub solul pămîntului strămoșesc de către străinii abătuiți asupra țării, ca asupra unei colonii africane, par'că o revoltă te cuprinde încontra tuturor, leșilor, cari înloc să-și păstreze avutul dobîndit fără trudă, prin moșteniri, dela alții, au trăit o viață de risipă și trîndăvie. Ear cînd s'au dus, n'au lăsat urmașilor lor decît ceiace au avut și dinșii propriu a lor: lenea, incapacitatea și acel spirit de critică care, ca un vînt turbat, a coplesit toate, răspîndind pretutindenea *bîrfeala și clevetirea*.

Aci se sfîrșesc reflexiile d-lui lt.-colonel Ursachy. Și cînd te gîndești că „Românul critic“ nu și-a pus niciodată mai mult la contribuție această „calitate“, ca dela 1907 încoace, în care timp n'a scăpat de critica sa neroadă nicio reformă oricît de mare și mîntuitoare ar fi fost ea pentru țară.

Așa-i în „țară“, așa-i și la noi. Înloc de a-și vedea mai bine de lucru, Românul critică de rupe lumea...

Intrunirea învățătorilor rom. din Eparhia Lugojului.

Duminecă la 16. a. curente și-au ținut învățătorii gr. cat. rom. din dieceza Lugojului adunarea generală anuală în *Ticvaniul-mic*, un sat mare românesc din Valea Carașului, unde armonia exemplară a preoților români gr. cat. și gr. or. au ridicat comuna la renume.

Au participat la adunare, înafară de membrii d'ăi Reuniunii, și alți fruntași d'ăi noștri din împrejurime, ș'anume din Oravița: protopopul *Victor Poruțiu*, adv. *Dr. L. Cigăreanu*, *Dr. Gheorghe Vodă* și *Gh. Jianu*; *I. Epure*, *V. Dabici* (Cacova), *Dr. Valeriu Popescu* (Romania), preot *Avel Pop*, *Al. Bojincă*, *V. Iorgovanu* (Ticvaniul-mare), *N. Balota* (Comoriște), preot *P. Sintoma* (Secaș), etc.

După oficierea sfîntei liturghii, la care au celebrat protopopul locului, asistat de încă doi preoți, s'a făcut și chemarea „Spiritului“ sfînt (Nu după prozodia din bătrînețe „spiritului“... cum se greșește întonarea deciteori se cîntă „Mărire Tălului și Fiului și... Spiritului sfînt“).

După terminarea slujbei s'a deschis congresul prin discursul viceprezidentului preot-înv. *Ioan I. Jenea*, roșit cu vervă și multă înțelepciune, îndrumînd învățătorimea a nu se deslipi de biserica strămoșească, ocrotitoarea celorce își îndreaptă privirea în sus de unde vine tot darul desăvîrșit. A salutat apoi Reuniunea un învățător, delegat al Reuniunii surorii din Țara Hațegului. Insfîrșit a vorbit patetic și cu grai ales vrednicul preot *Aurel Popovici*, ca gazdă de casă.

După proclamarea de prezident de onoare a blindului protopop *Victor Poruțiu*, viceprezidentul citește două epistole de îmbărbătare, venite una dela P. S. S. d-l Episcop *Dr. V. Hossu* și una dela Ilustritatea Sa președintele Reuniunii *Ion Boros*, care arată că de rîndul acesta a fost împedecat a lua parte la congres. Insfîrșit după citirea raportului general și alegerea comisiunilor terminîndu-se ședința I., publicul se așează la masă comună în localul școlii, unde s'a distins întru servirea bucatelor, bune și ieftine, meșterul *Farca*, antreprenorul restaurantului băncii „Plugarul“ din Cacova. Aici am avut din nou prilejul de a asculta un toast frumos, tot al simpaticului nostru prietin preot *Aurel Popovici*.

După masă oaspeții din Oravița s'au îndepărtat, ear membrii s'au pus ca furnicile pe lucru întru isprăvirea agendelor, ca astfel, după măcinarea tuturor punctelor din ordinea de zi, să poată întreprinde și excursia cu trenul de munte Anina.

Atîta sînt în măsură a putea spune despre această intrunire a pionierilor culturii românești din dieceza Lugojului, care, cu toate micile neajunsuri, pe cari (intenționat) le retac, se poate socoti ca succasă, ba în vederea greutăților de totfelul, chiar — foarte succasă. **Ghejia.**

IGIENĂ.

Cataracta și îndepărtarea ei de pe pupila ochiului.

Metoda d-rului Crăiniceanu,

Ochiul are o lentilă cristalină înapoia irisului (curcubeului, după care se deosebește culoarea ochiului) de mărimea și de forma lîntei leguminoase, dela care își are și denumirea de lîntă. Razele luminoase ce trec prin pupila la cristalin se frîng și se concentrează de aceasta în așa chip, că formează imaginea obiectului văzut tocmai pe retină (rețeaua nervoasă din fundul ochiului), de unde prin nervul optic se transmite la creier.

Cînd cristalinul se tulbură, avem de a face cu o *cataractă*, ce se mai numește și senilă, fiindcă se ivește mai des, la oameni mai înaintați în vîrstă. Poporul îi mai zice și perdea, nu însă albeață, cum cred unii, fiindcă această denumire din urmă trebuie a fi rezervată petelor și turburărilor de pe cornea (sticluga) ochilor. Numele de cataractă se găsește pentru primadată în lucrările din secolul al 11—12-lea ale doctorilor ieșiți din școala de *Salerno* și derivă dela cuvîntul similar grecesc *catarrhein*, care însemnează căderea de apă, căci pe atunci se credea că se petrece o cădere de apă în dosul irisului, care apoi se coagulează și produce astfel cataracta. Această părere greșită a persitat din vechime pînă în secolul al XVI-lea, cînd ea a fost înlocuită cu alta cam lafel, care supoza că caracta ar fi pro-

dusă prin o turburare a umoarei (?) cristaline. Dar în 1705 medicul militar *Brisseau* a ajuns la altă convingere. Operînd cataracta unui soldat prin apăsarea cataractei în jos spre baza globului ocular, și nu mult după aceea murînd acel soldat, *Brisseau* i-a secționat ochiul și a văzut, că cataracta urnită din loc cu acul operator nu era altceva decît înșuși cristalinul tulburat. Academia de științe a fost necrezătoare, căci nu se putea deslipi cu una cu două de vechea învățătură a lui *Galen* și au trebuit să vină în anii următori noui dovezi spre a adopta noua doctrină.

Tulburările din cristalin pot împedeca mult orî nicidecum vederea, dupăcum ele ocupă partea sa centrală sau pe cele laterale din dosul irisului. Apoi mai cade în cumpănă și jocul pupilei, care lărgindu-se sau îngustindu-se, expune sau ascunde mult puțin tulburările laterale și astfel și vederea poate fi mai mult sau mai puțin redusă. Cînd însă tulburarea ar fi centrală, cel atins de ea ar vedea mai bine în amurg, cînd pupila se dilată, și mai rău la lumină vie.

Ingenere se crede că formarea cataractei este pricinuită de tulburările nutritive ale cristalinului; dar ea poate proveni de exemplu și prin loviri (leziuni) etc.

Am redat vederea într'o familie din satul meu natal la 3 surori, pecînd ele ajunseser fiecare la vîrsta cam de 50 ani și mi-se spunea că și bunica lor de pe tată a suferit de aceeași meteahnă, deci ereditatea, cu întreprupere dela o generație la alta, era vădită. Vecinii lor, printr'un exces de imaginație ziceau că aceasta era o pedeapsă dela Dumnezeu, fiindcă nepoatele, cînd erau fete mici, ar fi dat bunicei lor în strachină apă înloc de mîncare, spre a rîde de dînsa, ear biata orbă le blăstăma, să ajungă ca ea, și deaceia ar fi orbit și ele. Decurînd am operat pe soția unui morar de cataractă dublă. Morarul însuși are cataractă progresivă și urmează a fi operat și dînsul. Aci firește nu esta nicio legătură cauzală între afecțiunile ambilor soți, ci numai o coincidență fatală.

Acum încă o observație înainte de a trece la al 2-lea punct al acestei convorbiri științifice. Se indică medicului practic, cînd vede sau bănuște la un pacient începutul unei cataracte, de al trimite de îndată la oculist, pentruca aceasta să se poată convinge despre sănătatea fundului de ochiu pînă cînd mai este binișor transparent cristalinul; apoi mai trebuie adaus, că este neuman și nerațional ca medicii sau oculistul să destăinuiească pacientului lor că face predea și că va fi nevoit ase opera, pentrucă nimeni nu aude bucuros aceste evenimente, și lace să fie mereu vexat de aceste idei cînd poate pînă la operație trebuie să decurgă timp îndelungat, poate chiar de mai mulți ani.

Boala cea mai de temut, ce poate fi confundată de observatorul superficial, cu cataracta, este glaucumul (perdea verde); această din urmă boală fiind o inflamație în interiorul globului ocular ca progresînd anulează vederea ochiului, atacîndu-i mersul principal al vederii (optic), are nevoie de operația cit mai grabnică dupăce s'a ivit, pecînd cataracta simplă vederea nu se știrbește, ci numai se întrepune o pedecă, adecă se tulbură cristalinul care prin operație iese din ochi frumos atunci cînd tulburarea este mai complexă; deci e bine și chiar trebuie așteptată maturitatea unei cataracte.

Rea este apoi și confuziunea unei amîuroze (apă-neagră) începătoare cu o închipuită cataractă. Amauroza ține la inflamațiunii ale fundului ochiului ca: nerv optic, retină, etc, cari tratîndu-se convenabil la început și cu energie, nu atacă mult vederea suferindului sau cel puțin nu progresaază mult în stricațiunile ce pricinuesc ochiului, pecînd dacă s'ar neglija căutarea lor, cum se întîmplă cînd sînt confundate cu începuturile de cataractă, zicîndu-se de cite un doctor: „las pîn' se coace perdeaua și se poate opera“, atunci în caz de amăuroză se perde un timp perțios de îngrijire, ce mai niciodată nu se mai poate repara sau recîștiga.

Alte asemenea concluziunii de închipuită cataractă se pot face cu pete pe cornea, numite de popor albeață), cu turburări în corpul sticlos, cu miopie, etc; însă numai de către observatori superficiali, căci specialistul le cunoaște numaidecît și le tratează după regulile artei. O descriere mai amănunțită a acestor suferințe ar pătrunde prea adînc în specialitatea oculară și nu s'ar înțelege ușor de orce cititor. (Va urma).

*) Descîntătoarele cred a ști că există albeață de 99 de feluri, defapt însă ele citează numai albeață albă, neagră și roșie.

Totfelul de inserțiuni și reclame se primesc spre publicare în **PROGRESUL** în cele mai avantajoase condițiuni cu prețuri moderate. Reclama e sufletul comerțului. — prin reclamă la progres!

„Economia“ societate pe acții în Goruia.

Convocare.

P. T. Domnii acționari ai institutului „ECONOMIA“ societate pe acții în Goruia sînt prin aceasta convocați la

I. adunare generală extraordinară

ce se va ținea

Duminecă în 30 Octombrie 1910 st. n. la 9 ore a. m. în localul institutului

cu următorul

Program :

1. Modificarea §§ 9 și 50 din statute, conform deciziei tribunalului reg. ung. din Biserica-albă Nr. 8272/1910. F.
2. Modificarea §. 21 din statute.

Din ședința direcțiunii ținută la 13 Octombrie 1910.

Direcțiunea.

„Economia“ részvénytársaság Goruján.

Meghívó.

Az „ECONOMIA“ gorujai részvénytársaság T. cz. részvényesei ezennel meghívotnak az

I. rendkívüli közgyűlésre

mely

vasárnap f. évi október hó 30-án, délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében fog megtartatni

a következő

Tárgysorozattal :

1. A 9. és 50. §§-ok megváltoztatása a fehértemplomi m. kir. Törvényszék 8272/1910 F. számú határozata értelmében.
2. A 21. §. megváltoztatása.

Az igazgatóság 1910. október hó 13-án tartott üléséből.

Az igazgatóság.

„PLUGARUL”
societate pe acții din Cacova

dă
5—6%

și plătește și darea după depuneri. Acordă împrumuturi pe obligațiuni și amortizare cu 6—7%, ear personale cu 8%. Escomptează cambii. Asigurează vite și mijloace cumpărarea de mașini agronomice.

Premiat cu marele premiu Garnd Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosească **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care depătează de pe față și de pe mini orceful de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuintate pîn'acum. Se capătă la: **Apoteca Sfintul Gheorghe în Oravița** (peste drum de prăvălia R. Goldstein). Prețul unui borcan de cremă americană 1 coroană. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt pi-căturile americane. Prețul 1 cor.

Vindecați beția

până nu ajunge bețivul să vatem legea!

Scapați-l până n'ajunge alcoolul să-l strice sănătatea, putere de lucru și averea.

Alcoholinul este un surrogat care face pa bețivi să se îngroziască de beuturi alcoolice.

Alcoholinul este un leac absolut nevătămator care nici la bețivii cei mai mari nu devine rscidiv.

Alcoholinul este cea mai nouă descoperire a științei care a scăpat mii de oameni din mizerie.

Alcoholinul este un preparat ușor, pe care și femeia casei îl poate da bărbatului în mîncarea de dimineață, fără a se putea băga de seamă. De cele mai multeori bețivul nici nu știe de ce nu mai poate dintr'odată suferi beuturile spirituoase, și crede că i-s-a îngrozit fiindcă a beut prea mult, cum se întimplă de i-se urăște și de o mîncare prea mult gustată.

Alcoholin ar trebui să dea oricare tată fiului său, studentului deși ne prea dedat cu beutura, înainte de a cădea la examen, căci beuturile spirituoase slăbesc creierul. Chiar fiecare om care n'are destulă tărie de voință ar putea să se folosească de această medicină spre a nu se deda la beutura, prin ceiace își poate și mai bine păstra sănătatea și-și cruță bănișorii. 10—4

Preparatul-Alcoholin constă 10 cor. trimittindu-se banii înainte, ori procurindu-se prin rambursă,

INSTITUTUL DE ALCOHOLIN
Copenhagen 1737 Dänemark.

Epistolele se franchează cu 25 fil., cărțile poștale cu 10 fil.

AVIZ

comunelor lipsite de pășune (izlaz).

DI Dr. Emil Babeș adv. în Budapest (Gróf Károlyi-utca 14) ne roagă să avizăm comunele lipsite de izlaz, că în senzul art. de lege 43: 1908 se pot adresa ministerului de agricultură pentru **ajutor de stat** care se acordă acelor comune în bani, pînă la 50 procente al prețului în rate anuale. Comunele au să-și înainteze rugărilor în scris la acest ministeriu, arătînd totodată complexul (pămîntul) care doresc să-l cumpere numele proprietarului vînzător, precum și prețul, cu care se poate cîștiga teritorul; e consult a prezenta totodată și planul (conceptul) contractului de vînzare. — DI Dr. Babeș e gata a da celor interesați tot ajutorul și toate informațiunile delipsă.

In „Farmacia bătrînă“ a lui
Max de Knoblauch,
nou renovată, și ajustată modern, serviciu
X-4 prompt și culant.

La
Tipografia „Progresul”
în Oravița
se capătă
totfelul de tipărituri,
cu prețuri absolut solide.